

I overensstemmelse med det almindelige proportionalitetsprincip, hvorefter der altid bør anvendes den mindst indgribende foranstaltning blandt flere mulige, er det i § 29, stk. 4, fastslået, at der ikke kan træffes bestemmelse om dørlukning, hvis det er tilstrækkeligt at anvende reglerne om referat- eller navneforbud, jf. §§ 30-31, eller om udelukkelse af enkeltpersoner, jf. § 28 b.

Efter retsplejelovens § 29 b kan dørene – i visse nærmere opregnede sagstyper som f.eks. voldtægtsager – lukkes under den forurettedes forklaring, når den pågældende anmoder om det. Forurettede har således et ubetinget krav på dørlukning i disse sager. Bestemmelsen finder tilsvarende anvendelse under afspilning eller anden forevisning af lyd- eller billedoptagelser, som gengiver forhold, der er rejst sigtelse eller tiltale for under sagen, jf. § 29 b, stk. 2.

De gældende regler om adgangen til at hemmeligholde et vidnes identitet og udelukkelse af tiltalte fra at overvære et vidnes forklaring, findes i retsplejelovens § 848, der senest er ændret ved lov nr. 381 af 6. juni 2002 (Forbedret vidnebeskyttelse), jf. Folketings-tidende 2001-2002, tillæg A, s. 3298-3299. Bestem-melsen, der direkte kun vedrører domsforhandling i landsretten, finder gennem henvisningsbestemmelserne i §§ 927 og 939 også anvendelse ved domsforhand-lingen i straffesager, der behandles ved byretten.

Efter retsplejelovens § 848, stk. 2, nr. 2, kan retten bestemme, at et vidnes navn, stilling og bopæl ikke må oplyses for tiltalte, hvis afgørende hensyn til vidnets sikkerhed gør det påkrævet, og oplysningen må antages at være uden betydning for tiltaltes forsvar.

Uden for disse tilfælde kan retten beslutte, at tiltalte skal forlade retslokalet, mens et vidne eller en medtiltalt afhøres, når særegne grunde taler for, at en uforbeholden forklaring ellers ikke kan opnås, jf. § 848, stk. 1. Retten kan endvidere bestemme, at et vidnets bopæl ikke må oplyses for tiltalte, hvis afgørende hen-syn til vidnets sikkerhed taler for det, og oplysningen må antages at være uden betydning for tiltaltes for-svar, jf. § 848, stk. 2, nr. 1.

Er der truffet bestemmelse efter § 848, stk. 2, nr. 2, kan retten yderligere bestemme, at tiltalte skal forlade retslokalet, mens vidnet afhøres, hvis der er grund til at antage, at vidnet eller vidnets nærmeste vil blive ud-sat for alvorlig fare, hvis tiltalte får kendskab til vid-nets identitet, jf. § 848, stk. 3.

Formanden afgør, om tiltalte skal forlade retsloka-let under den forudgående forhandling om anmodnin-ger fremsat efter stk. 2 og 3, jf. § 848, stk. 4.

Når tiltalte som følge af en beslutning efter stk. 1 el-ler 3 ikke har overværet afhøringen af et vidne eller en

medtiltalt, skal tiltalte, når denne på ny kommer til stede i retslokalet, have oplysning om, hvem der har afgivet forklaring i tiltaltes fravær, og om indholdet af forklaringen, for så vidt den angår tiltalte. Retten af-gør, om gengivelsen af forklaringen skal ske før eller efter, at tiltalte selv har afgivet forklaring. Oplysning om vidnets bopæl eller navn, stilling og bopæl skal dog ikke meddeles tiltalte, hvis retten har truffet be-STEMMELSE om hemmeligholdelse efter stk. 2, nr. 1 el-ler 2, jf. § 848, stk. 5.

Under *efterforskningen* vil hemmeligholdelse af et vidnets identitet og bopæl kunne ske ved pålæg til for-svareren i medfør af de gældende bestemmelser i § 745, stk. 4, og § 748, stk. 5 og 6.

Efter udfærdigelse af anklageskrift vil hemmelig-holdelse af et vidnes identitet over for tiltalte kunne ske i medfør af retsplejelovens § 835, stk. 2, hvorefter statsadvokaten kan give forsvareren pålæg om ikke at videregive oplysninger om et vidnes bopæl eller navn, stilling og bopæl til tiltalte, hvis statsadvokaten agter at fremsætte anmodning om rettens bestemmelse om, at disse oplysninger ikke må meddeles tiltalte, jf. § 848, stk. 2.

2.2. *Justitsministeriets overvejelser*

Rockerkriminaliteten er – som anden organiseret kriminalitet – bl.a. kendetegnet ved, at der er skudt op til flere mellemed ind mellem dem, der udfører hand-lingerne, og bagmændene. Samtidig viser den seneste udvikling vedrørende rockerkriminaliteten en stadig øget anvendelse af stedfortrædere, idet personer, der ikke eller kun perifert har tilknytning til rockermiljøet eller det kriminelle netværk, tilskyndes til at begå krimi-nalitet og aflevere udbyttet eller hovedparten heraf til en person, som er medlem af eller tættere tilknyttet en rockergruppe.

En effektiv bekæmpelse af rockerkriminalitet og anden organiseret kriminalitet forudsætter derfor, at politiet kan finde frem til bagmændene og nedbryde de kriminelle netværk. For at opnå en indgående ind-sigt i rockermiljøet og andre miljøer, der er kendeteg-net ved mere organiseret kriminalitet, og komme tæt på bagmændene, er det nødvendigt for politiet at sam-arbejde med personer, der færdes i det kriminelle mil-jø, og politiet må efter omstændighederne infiltrere miljøet med henblik på at sikre sig de fornødne bevi-ser. Brug af meddelere og agenter er således vigtige redskaber for politiet i kampen mod rockerkriminali-tet og anden organiseret kriminalitet, og det er væsent-ligt at sikre, at disse efterforskningsmidler kan anvendes i praksis.